

תת"ע 8531/08 - מדינת ישראל נגד שי סבג

בית משפט השלום לתעבורה בעכו

תת"ע 8531-08-20 מדינת ישראל נ' סבג

בפני כבוד השופט אסתר טפטה גרדין
מ雅思ימה
מדינת ישראל
ב�名צאות ע"ד ملي בן זין
נגד
שי סבג
נאשם
ב�名צאות ע"ד משה סבג

ההחלטה

1. הונחה לפני טענה מקדמית לביטול כתוב האישום מכח טענת הגנה מן הצדק, על פי סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב-1982, וכן טענה לטעות במצב המשפט, על פי סעיף 34ו' לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.
2. נגד הנאשם, בהליך שלפני, הוגש, ביום 20.8.2026, כתוב אישום בגין עבירה של נהייה כשרישון הנהיגה פקע למעלה משנהים, כשרישון הנהיגה פקע ביום 17.3.22.
3. ביום 21.5.18 כתוב הנאשם בעבודות כתוב האישום, וההלך נקבע לשמייעת ראיות ליום 21.12.19.
4. ביום 21.6.20 הוגשה תשובה לכותב האישום בה העלה הנאשם טענה מקדמית של הגנה מן הצדק, בnimוק שכתוב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתריה לעקרונות הצדקה וההגינות המשפטית. כןטען הנאשם לטעות במצב המשפט.

בבקשה נתען שבשנת 2016 נגנבו וושוכפל מספר רישיון הרכב של הנאשם, והוזכר לרכב שאינו של הנאשם. ברכב זה בוצעו עבירות תנוצה רבות, בהן עבירות מהירות ונהייה באור אדום, שתועדו במצלמות א-3, ובעתים נרשמו על שם הנאשם דוחות, ונცברו לחובתו 40 נקודות במשרד הרישוי, שהובילו להטלית רישיון נהיגתו.

ביום 17.1.15 בוטלו כתבי האישום נגד הנאשם, בתיקים אלה, מעברו התעבורי נוקה. הנאשם צרף לטענתו זו אסמכתאות, בהם הודעת מפנ"א לגבי ביטול הוצאות קנס, והחלטות בית משפט בהם בוטלו מספר אישומים שהיו תלויים וועודים נגדו בבתי המשפט.

בבקשה נתען שעל אף שכתבי האישום נגד הנאשם בוטלו, ההחלטה על כך לא דוחה לגורמים הרלוונטיים במשרד הרישוי, ונקודות החובה של הנאשם לא נמחקו על ידי משרד הרישוי, רישיונו של הנאשם הותלה, והaintיגם לא היה רשאי לחדרו אלא עד לאחר ביצוע "אמצעי תיקון".

בנסיבות אלה, טוען הנאשם לטעות במצב המשפט, כשלבדיו סבר שהוא רשאי לנוהג, נוכח ביטול האישומים והדוחות נגדו.

לאחרונה, צוין, נמחקו הדוחות ממשטרת ישראל, הועבר על כך דיווח למשרד הרישוי, משרד הרישוי הסיר את הצורך ב"אמצעי התקון" והפיק רישיון הנהיגה חדש לנוהג.

רישיון הנהיגה של הנאשם צורף לבקשתו וכעולה ממנו אגרת הרישוי שלומה ביום 30.12.20, ורישיון הנהיגה בתוקף עד יום 30.6.21.

לטענת הנאשם, בנסיבות העניין יש לבטל את כתוב האישום מטעמים של הגנה מן הצדק, תוך שימוש המבחן המשולש שנקבע לעניין זה בפסיקה, שצוטטה על ידו בבקשתו.

לשיטת הנאשם קיימים פגמים בהליכים שהתנהלו בעניינו, ועל אף שכבר בשנת 2017 בוטלו האישומים נגדו, ממשטרת ישראל התרשלה ולא דיווחה על כך למשרד הרישוי, ויש בכך פגם שהוביל למצבו המשפטי בהליך שלפני.

עוד טוען שבקייםו של ההליך הפלילי, חרף הפגם, יש מושום פגעה חריפה בתחום הצדק והגינות. צוין שה הנאשם, נהג ותיק, שומר חוק, ביצע, לכארה, עבירה של נהיגה כשרישון הנהיגה פקע, ואין מדובר בתאונת דרכים, או נהיגה רשלנית או נהיגה בקלות ראש.

המשיבה, מנגד, מתנגדת לבקשתו. בתגובה שמסרה טוען שהעבירה שמיוחסת לנוהג היא מיום 24.7.20. רישיון המבקש פקע ביום 22.3.17 וה המבקש שילם את האגרה לצורך חידוש רישיונו ביום 20.12.20. קרי, ביום 24.7.20 המבקש עבר את העבירה שמיוחסת לו.

צוין שכן בוטלו אישומים כנגד הנאשם, בגין ביצוע עבירות שנקלטו במצלמת א-3, בשל הנזיבות שיפורטו בבקשתו, אולם אין בביטולם כדי להשליך על הлик זה, מאחר שה המבקש ביצע את העבירה שמיוחסת לו. טוען שה המבקש לא עומדת ההגנה של טעות במצב המשפט, שכן המבקש ציין בבקשתו שידע שאין ברשותו רישיון נהיגה תקין. לטענת המשפט, המבקש עשה דין לעצמו, המשיך לנוהג ברכב על אף שביום 14.12.19 נרשמה לחובתו עבירה דומה, שעוניינה תלייה ועומד בבית משפט השלום לתעבורה בנצרת. זאת ועוד, טוען שאשתו של הנאשם, שאוחצת ברישיון הנהיגה, נסעה עמו ברכב, בעת האירוע, ובכך יכול היה המבקש להימנע מביצוע העבירה.

צוין שטענות המבקש יכולות להשמע בהמשך ניהול המשפט, בשלב הטיעונים לעונש, ואין בהם כדי להביא לביטול כתוב האישום נגדו.

הכרעה

5. טענת הגנה מן הצדק מעוגנת בסעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי, שקבע כי על מנת לחסות תחתיו, יש להוכיח כי:

"הגשת כתוב האישום או ניהול ההליך הפלילי, עומדים בסתייה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית".

בפרשת בורוביץ (ע"פ 4855/02) התווה בית המשפט את המבחן התלת-שלבי לבחינת החלה של טענת 'הגנה מן הצד' (ראה לעניין זה י' קדמי, בספרו 'על סדר הדין בפליליים', חלק שני, הליכים שלאחר הגשת כתב אישום, מהדורה מעודכנת, תשס"ט-2009, עמ' 1339-11344) כלהלן:

1. זיהוי הפגמים שנפלו בהליכים.
2. בבחינה האם בקיומו של ההליך חרף הפגמים, יש משום פגעה חריפה בתחשושת הצדקה והגינות.
3. בבחינה האם לא ניתן לרפא את הפגמים שנטగלו באמצעותם יותר מtones ומידתיים מאשר ביטולו של כתב האישום. בהתאם להלכה, עסקין בטענה שהתקבלה רק במקרים נדירים, ויש להפעילה במסורת (ע"פ 459/05).
6. שקלתי את טענות הצדדים, והגעתי למסקנה שאין כל הצדקה לביטולו של ההליך המתנהל כנגד הנאשם, מכוח דוקטרינת "הגנה מן הצד".

ישומו של המבחן, על פי החלטת בורוביץ, מלמד שלא נפל פגם בהליך שמתנהל כנגד הנאשם. רישוון הנהיגה של הנאשם פקע ביום 17.3.22.

אין מחלוקת בין הצדדים שהפקיעה מקורה בהצברות של נקודות שנרשמו לחובת הנאשם, עקב דוחות שייחסו לו ובוצעו על ידי נהג אחר, כשבסופה של יום דוחות אלה בוטלו.

כך גם אין מחלוקת בין הצדדים שבוים בצווע העבריה, 20.7.24, רישוינו של הנאשם עדין לא חודש. הנאשם ציין בבקשתו שעקב הנקודות הותלה רישוינו ורק לאחרונה דיווחה משטרת ישראל על מחיקת הדוחות למשרד הרישוי, ומשרד הרישוי חידש את רישוינו.

כעולה מרישוון הנהיגה, זה חודש רק ביום 20.12.20.

בנסיבות אלה, וכל עוד רישוינו של הנאשם לא חודש, אסור היה לנאים לאחוז בהגה, על פי חוק, כך שהגשת כתב אישום נגד הנאשם, בגין עבירה של הנהיגה כשרישוון הנהיגה פקע, בדיון סודה.

בנסיבות אלה לא מצאתי שעומדת לנאים טענת הגנתמן הצדקה שמצויה ביטול כתב האישום.

7. אשר לטענת הנאשם לטעות במצב המשפט.

סיג הטעות במצב המשפט קבוע **בסעיף 34 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977** (להלן: "חוק העונשין"), הקבע כלהלן:

"**לענין האחוריות הפלילית אין נפקה מינה אם האדם דימה שימושו אינו אסור, עקב טעות בדבר קיומו של איסור פלילי או בדבר הבנותו של האיסור, זולת אם הטעות הייתה בלתי מננעת באורח סביר.**"

בע"פ 845/02 מדינת ישראל נ' תבונה מרכז שיתופי לשיווק תוכרת חקלאית בע"מ (מיום 07.10.10) צינה כי הנשיה ד' בינוי (כתוארה דاز) שעלה מנת לחסות תחת סיג זה יש לעמוד בדרישות הסובייקטיביות של כנות הטעות וכן בדרישה נוספת אובייקטיבית, לפיה, הנאשם לא יכול היה למנוע את הטעות באופן סביר. באשר בדרך קביעתה של דרישת זו נפסק:

"השאלה האם טעותו של הנאשם בדיון הפלילי הייתה בלתי נמנעת לאורך סביר, תוכרע בהתאם לאמצעים שעמדו לרשותו לבירור הדיון במקרה מסוים, לסוג העבירה שלגביה מתעוררת טענת הטעות בדיון, ולמידת המאמץ שהקדיש הנאשם לבירור הדיון תוך שימוש באמצעותים הסבירים שעמדו לרשותו; כמו גם לנטיי הרקע של הנאשם וכיבוש המודעות שלו ליסודות העבירה בהתאם לכישורי האינדיבידואליים. בחירתו של הנאשם באמצעותים מסוימים לבירור הדיון, כמו גם היקף האאמצעים שבהם עליו לנוקוט, כפופים ל מבחן של סבירות. בהקשר זה מקובלת علينا טענת המשיכים כי אין בלשונו של סעיף 34 לחוק העונשיין או בתכilitו כדי לחיב נאשם לנוקוט "בכל" האפשרים העומדים לרשותו לבירור הדיון. אם אכן נקט הנאשם באמצעותים סבירים, בהתחשב בסוג העבירה ובמורכבותה ובהתחשב בנסיבות שיכול היה להשיג במאיץ סביר בנסיבות העניין לשם בירור הדיון הפלילי, ולמרות כל אלה הוא טעה בדיון, מן הרואו שטעותו של הנאשם תהesh לבלי נמנעת לאורך סביר."

עוד נקבע שם:

"בתנאים מסוימים ומוגבלים תחול ההגנה אף כאשר הנאשם היה מודע לקיומו של הדיון הפלילי הרלוונטי, אך פעיל רק לאחר שבchan מרראש את תחולת הדיון על התנהגותו והסתמך על מידע או ייעוץ מקצועני רציני בנסיבות העניין, אשר לפרשנות הדיון; ובלבך שהנאשם ביצע את העבירה לאחר שלא עלה בידו לאורך סביר למנוע את הטעות המשפטית."

בעניינו, טענת הנאשם שנוכח ביטול האישומים והדוחות נגדו, סבר שהוא ראוי לנוהג, ומכך שחלה טעות במצב המשפטי - דינה להידחות.

הנאשם, כעולה מבקשתו, היה מודע לכך, שבעת ביצוע העבירה, לא היה ברשותו רישיון נהיגה תקין. זאת ועוד, כעולה מהתובות המאשימה, ביום 19.12.14 נרשמה לחובת הנאשם עבירה דומה, כך שהנאשם ידע שאסורה עליו הנהיגה כל עוד אין ברשותו רישיון נהיגה תקין.

יובהר שאין נפקא מינה לכך של חובות הנאשם נצברו נקודות במשרד הרישוי, בשל דוחות שנרשמו לחובתו, שלא באשמתו, ואף בסופה של יום בוטלו. כל עוד רישיונו של הנאשם לא חדש, אסור היה לו לנוהג ברכב כשרישין נהיגתו פלא.

בנסיבות אלה לא ניתן לטעון לטעות במצב המשפטי.

בהתאם האמור, דין של טענות הנאשם להגנה מן הצדק ולטעות במצב המשפטי - להידחות.

הדין שקבע לسمיעת ראיות ליום 19.12.21 נותר בעינו.

ניתנה היום, י"ט אב תשפ"א, 28 יולי 2021, בהעדר הצדדים.